

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1644. usque ad annum 1651

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119177

§. 112. Hybernorum querelæ contra Rectoris sententiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67359)

Sæc. XVII. „tum hoc censet omnibus Gymnasiar-
A. C. 1651. „chis & aliis, quorum intererit. „

§. CXII.

*Hybernorum querelæ contra Rectoris
sententiam.*

Argentre
l. c. p. 60.

Hanc Rectoris, ceterorumque Docto-
 rum sententiam ægerrime ferebant
 Hyberni, quorum nomine die prima
 Aprilis Nicolaus Poerus, & Thomas
 Medus prima Doctoratus laurea insigniti
 in Facultatis Theologicæ comitiis de
 injuria ac pœna a Rectore irrogata ve-
 hementer querebantur, declarantes,
 quod sibi nec doctrinale judicium de
 quibusdam propositionibus arrogarent,
 nec de iis statuere & definire ausi fu-
 isent. Prædictus autem Poërus suo &
 aliorum nomine dixit, se nec doctri-
 nale ullum judicium tulisse, nec sta-
 tuere, aut definire quicquam voluisse
 de propositionibus ullis, idque coram
 Notariis Regiis die vigesima secunda
 Martii professi essent ad calcem Exem-
 plaris prædictarum propositionum a sin-
 gulis Hybernis prædictis subsignati, ni-
 hilque aut potestatis, aut auctoritatis
 ad definiendum, statuendum, aut ju-
 dicium doctrinale ferendum se habere
 declararint, & professi sint, sed tantum
 sibi invicem promiserint, se doctrinam
 Jan-

Jansenii nunquam docturos, prædica-
 turos, rudi plebi in catechismo pro-
 posituros, nec ullas propositiones a Con-
 ciliis Oecumenicis, aut Decretis sum-
 morum Pontificum quomodolibet dam-
 natas, & nominatim eas, quæ in suo
 exemplari continentur, defensuros, quod
 quidem privatum fuerit, non publicum,
 nunquam evulgandum, nisi illud amplif-
 simus Dominus Rector suo illo decreto
 evulgasset, ac in lucem edidisset. In-
 super addidit prædictus Poërus, non
 esse, quod quisquam inde lædi possit,
 quod promiserint, se nullas propositiones
 docturos, prædicaturos, quomo-
 dolibet a summo Pontifice damnatas,
 quoniam id non alio modo intellexe-
 rint, quam de propositionibus quavis
 censura, sive hæreseos, sive erroris, sive
 temeritatis aut falsitatis, aut alias quo-
 modolibet a Pontificibus Gregorio XIII.
 Pio V. & Urbano VIII. damnatas, in
 quibus omnibus prædicti Hyberni nul-
 la in re se peccasse dixerunt. Quod si
 quidpiam peccaverint, Facultatis ju-
 dicio corrigendos se libenter submit-
 tant. Quantum autem intersit Facul-
 tatis prædictum decretum, & quam
 durum sit autoritate Domini Rectoris
 prædictos Baccalaureos, & alios inno-
 centes tanquam nocentes a gremio Fa-
 cultatis avelli, judicandum Facultati
 relin-

Sæc. XVII.
 A. C. 1651.

Sæc. XVII. relinquunt, eaque de causa coacti es-
A. C. 1651. sent provocare ad Senatum, qui sua
 sententia die vigesima quarta Martii
 prohibuisset, ne prædictum decretum ex-
 cutioni demandaretur, donec aliter
 Senatus statuerit. Qua in causa ut
 prædictis Hybernis patrocinium exhi-
 bere sacra Facultas dignaretur, humi-
 liter supplicaverunt.

Idem, quod ambo hi Doctores Fa-
 cultati exposuerant, decem alii Hyber-
 ni sequenti declaratione subscripta con-
 firmarunt: „quod nunquam nos publice
 „defensuros, docturos, multoque mi-
 „nus catechismo plebi proposituros ul-
 „las propositiones de errore aut hæresi
 „suspectas, aut quomodolibet a quovis
 „summo Pontifice damnatas, polliciti
 „simus, declaramus nos hic intellexisse
 „& intelligere, quod propositiones qua-
 „cunque censura, sive nota hæreseos,
 „sive erroris, sive falsitatis aut temeri-
 „tatis damnatas, nunquam docturi aut
 „defensuri simus.,,

Postquam Nicolaus Poërus suam
 orationem absolverat, mox Jacobus
 San-Beuveus Magister eundem inter-
 pellabat, postulans, ut declararet, qui-
 nam sint illi Academiæ Parisiensis Pro-
 fessores, qui nova & perniciofa dogmata
 docerent, eaque potissimum, quæ ab
 Hybernis proscripta fuerint: cum vero
 præsa-

præfatus Poërus omnino taceret, seque, Sæc. XVII.
 ne responderet, ab aliquibus prohibi- A. C. 1651.
 tum, imo ab iis ex comitiis abire com-
 pulsum diceret, San-Beuveus hæc ad
 acta referri petiit, atque Hallierum Fa-
 cultatis Syndicum increpuit, eoquod
 Poëro tacente ipse dixisset hæc verba:
respondebit ex consilio. His auditis Syn-
 dicus exposuit, sibi visum fuisse, jura
 Facultatis lædi illo decreto amplissimi
 Domini Rectoris, atque ideo in comi-
 tiis generalibus Mathurinensibus die vi-
 gesima prima Martii, in quibus Rector
 orationem habuit adversus Hybernos,
 decretumque illud laudavit, & petiit
 illius confirmationem, voluisse univer-
 sæ Academiæ proponere, quantum hu-
 jusmodi decreto Facultas Theologiæ
 læderetur; ac idcirco ut audiretur po-
 stulasse, antequam Facultates delibe-
 rarent de confirmatione aut infirmatio-
 ne prædicti decreti; sed clamantium &
 occurrentium multitudine impeditum
 fuisse, quominus audiretur, ita ut præ-
 dictus Dominus Rector discesserit sine
 confirmatione facta ab ulla generalium
 comitiorum Facultate, contra morem
 omnem & consuetudinem. Qua in re Fa-
 cultati Theologiæ injuriam maximam
 illatam esse conquestus est. Subdidit
 autem, se in animo habuisse coram to-
 ta Universitate proponere; neque ex-
Hist. Eccles. Tom. LXI. Ddd traor-

Sæc. XVII. A. C. 1651. traordinarium negotium quodvis ex illis privatis comitiis, quæ haberentur in privato cubiculo amplissimi Domini Rectoris, vocatis solum quibusdam Facultatis Decanis, & Procuratoribus nationum concludi jure potuisse, neque amplissimo Domino Rectori inconsulta Facultate Theologica, Doctorem in Theologia, vel Baccalaureos omni gradu Academiæ, & eos, qui nondum gradum adepti sunt, omni spe gradus obtinendi dejicere, & ex Gymnasiis omnibus expellere, aliasque pœnas, quæ prædicto decreto continentur, inferre in iisdem privatis coetibus licuisse; multo minus vero potuisse illum de doctrina fidei & propositionibus Theologicis quicquam definire aut statuere, cum Theologicæ sit Facultatis doctrinale judicium pronuntiare: quod vero hoc decreto sibi doctrinale judicium potissimum arrogare, cum prædictis Decanis & Procuratoribus amplissimus Rector intenderit, non adeo videri obscurum ex variis ejusdem decreti clausulis. Ideoque cum antea in contrarium perorare sibi non fuisset permissum, scripto eidem sese opposuisse coram Notariis Regiis prædicta die vigesima prima Martii. Jam vero rogare, ut Facultas de illo decreto deliberet, sibi que ut provideat postulare.

Perce-

Percepta Syndici oratione San-Beu-
 veus subjunxit, nil Rectoris decreto
 constare, nisi quod rite factum fuerit,
 & legitime confirmatum in comitiis ge-
 neralibus Mathurinensibus, ut constare
 declaravit ex instrumento Confirmatio-
 nis subscripto a Domino Quintaine scriba
 Universitatis, quod legere se paratum
 esse dixit. Sed quia conquestus est idem
 Syndicus de iis, per quos impeditus
 fuisset, ne apud Mathurinenses perora-
 ret, dixit idem San-Beuveus, decla-
 rare se coram tota Facultate, unum se
 ex illis fuisse, qui sic illum impede-
 rint, protestatumque se fuisse, quod pa-
 tienter & gratulanter audiendus esset,
 si privato nomine loqui vellet, & quod
 tantum impediret, ne nomine ipsius
 Facultatis loqueretur, cujus se nomine
 velle loqui palam declarasset, sermone
 suo ab hac declaratione instituto: du-
 plici autem de causa se eum multis a-
 liis præpedivisse, ne loqueretur. 1. Quia
 in Universitatis comitiis Facultas loqui
 non debet. 2. Quia si quid haberet pro-
 ponendum nomine Facultatis, propo-
 nere non posset, nisi consulta Facultate,
 hanc autem adfuisse per multos Docto-
 res in iisdem comitiis Mathurinensibus
 congregatos; & tunc interpellatum
 fuisse Syndicum, ut ipse Doctorum suf-
 fragia a Prodecano ex more quæri &

Sæc. XVII.
 A. C. 1651.

D d d 2 nu-

Sæc. XVII. numerari procuraret, Dominum Syn-
A. C. 1651. dicum noluisse ac refugisse. Ad rem
 vero præsentem & Syndici requisitionem
 quod pertinet, se ideo urgere ipsos Hy-
 bernos de Professoribus nominandis,
 quos in sua declaratione accusabant,
 ut noscant omnes, quinam illi sint, qui
 dogmata perniciofa doceant; ne vero
 id sibi per calumniam objiciatur, de-
 clarare se, nullam ex quinque istis pro-
 positionibus docuisse. Hujus declaratio-
 nis actum petiit Amyotus, addiditque
 idem San-Beuveus ignotum esse, qui
 illas docuerit, præter unum Magistrum
 Pereyretum, qui anno Domini millesi-
 mo sexcentesimo quadragesimo quinto
 in lectionibus publicis primam, quæ est
 de impossibilitate præceptorum, ipsissimis
 terminis docuit (*). Cum vero negaf-
 set

(*) Observandum tamen, quod Pereyretus
 negarit, se hanc propositionem docuisse:
 Autor quidem libri, cui titulus: *Gratia vic-
 trix*, hanc ex lectionibus dicti Pereyreti c. 1.
 Prop. I. typis excudi curavit, truncata ta-
 men & sublesta fide, & quamvis ipse sit in-
 signis Jansenismi fautor, satis tamen vindic-
 cavit Pereyretum ab hac injuriosa accusatio-
 ne, dum p. 2. ita scribit, *hanc propositionem
 Pereyretus non eodem omnino sensu, quo Xpensis
 Episcopus, docuit, quia hic Doctor admittit, imo
 eodem loco probat, quod justis nunquam deest
 gratia ad orandum.*

set Pereyretus, hanc se docuisse, San-
 Beuveus exhibuit quaternionem, sta-
 timque Pereyretus dixit, si eam do-
 cui, revoco.

Postea idem Beuveus Syndicum ro-
 gabat, ut pro sui muneris ratione in-
 quireret de veritate vel calumnia ac-
 cusationis Hybernorum contra Profes-
 sores Academiæ, & a Facultate requi-
 reret, quod moris esset: Facultatem e-
 tiam rogavit, ut suæ hujus adversus
 Hybernos expostulationis rationem ha-
 beret, horumque omnium acta petiit.
 Eo demum negotio, ad deliberandum
 a Decano proposito, sententiam suam
 dicente Chapelasio, suo ordine, & pe-
 tente ab eodem San-Beuveo, an im-
 probaret prædictas propositiones, &
 urgente, non satis esse, quod dixisset,
 se nullam illarum docuisse aut docere,
 respondit dictus San-Beuveus, se nul-
 lam illarum docuisse iis terminis ambi-
 guis & æquivocis, ut jacent. Facul-
 tas autem audita declaratione Hyber-
 norum die vigesima secunda Martii co-
 ram Notariis Regiis, improbavit præ-
 dictum Decretum diei quartæ Martii,
 consensum quoque, si quem præbuisset in
 Comitiiis privatis apud amplissimum Re-
 ctorem illi Decreto Prodecanus Theologiæ
 revocavit. Quæ vero gesta sunt a Syndico
 die vigesima prima Martii in Comitiiis

D d d 3

gene-

Sæc. XVII.
A. C. 1651.

Sæc. XVII. generalibus Mathurinensium, approba-
 A. C. 1651. vit, & appellationi Hybernorum sese
 adjunxit Facultas.

*Abrege
 chron. de
 l'Hist. Eccl.
 p. 459.*

Huic vero Facultatis sententiæ pro Hybernis contra Rectoris decretum pronuntiatae sese acriter opposuerunt non pauci Sorbonæ Doctores. Sub idem tempus Joannes Franciscus Gondyus Parisiensis Archiepiscopus libellum proscriptit, quem P. Brisacierus Jesuita contra Sanctimoniales Portus Regii ediderat: pariter in Parisinis Cleri Gallicani comitiis rejectus fuit liber, cui titulus: *Monita ad Regem circa potestatem & Authoritatem Regis Gallici in temporalia bona Status Ecclesiastici*. Vehementer etiam objurgabantur Jesuitæ Masconenses, qui per suos Scholares ludicrum exhibebant spectaculum, in quo præter alia quidam juvenis foeminae habitum indutus, captum ducebat Episcopum papyraceam mytram in capite gestantem, quo significare intendebant, qualiter gratia sufficiens de auxilio efficaci triumpharet. Haud multo post Carolus Hersentus, qui jubilæi tempore Romam venerat, ibidem ad diem primam Martii in judicio comparere jubebatur, eo quod docuisset, *nostram voluntatem post Adæ lapsum adeo esse infirmam, ut gratia non adjuvante nil nisi peccare valeat, ac Sancti eo liberius magisque*
 volun-

voluntarie gratiæ motum sequantur, quo Sæc. XVII.
fortior sit gratia: cum autem Herfentus A. C. 1651.
 præfixa die non comparuisset, anathe-
 mate percussus, omnique dignitate,
 honoris gradu, ac prædicandi docendi-
 que facultate exutus declarabatur.

§. CXIII.

*Carolus II. Scotiæ Rex post iteratam
 suorum cladem in Gallias
 profugus.*

Postquam Carolus II. Rex a Scotis Sio- Salmon Hist.
 nii fuerat coronatus, cum sexde- d' Angl. t. 1.
 cim armatorum millibus in Angliam
 contendit, Cronwelli copias oppressu-
 rus: Verum expugnato jamjam Edino
 Cronwellistæ validum Scotorum agmen
 fuderant, ipsumque Regem Worces-
 striam usque insequabantur, ubi com-
 misso prælio Regii tanta clade affecti
 fuere, ut Rex nonnisi quinquaginta
 Equitibus stipatus aufugere, & aliquam-
 diu in privatorum ædibus delitescere
 cogeretur, qui etiam relicta Angliâ cum
 Wilmontio Vigornium, indeque Diep-
 pam & mutato habitu Rotomagum, &
 denique Parisios venit. Cronwellus vero
 victor Londinum ingressus, ad majorem
 triumphi pompam omnes Scotos nu-
 pero prælio captos secum duxit, abo-
 litisque Regiis insigniis illa Reipublicæ

D d d 4

substi-